25.9.2025

Maa- ja metsätalousministeriö
Erityisasiantuntija Viktor Harvio
Lainsäädäntöneuvos Outi Kumpuvaara
Neuvotteleva virkamies Heidi Alatalo

Maa- ja metsätalousvaliokunta
Eduskunta

EU:n metsäkatoasetuksen (EU) 2023/1115 soveltamisen mahdollinen lisälykkäys

Ympäristökomissaari Jessika Roswall ilmoitti 23.9.2025 neuvoston kokouksen yhteydessä pitämässään lehdistötapaamisessa, että EU:n metsäkatoasetusta oltaisiin lykkäämässä vuodella.

Asetuksen soveltamisen alkamista lykättiin jo viime vuonna vuodella ja soveltamisen on ollut tarkoitus alkaa sen keskeisiltä osiltaan kuluvan vuoden lopulla. Syyksi siirtymäajan jatkamiselle komissio on esittänyt metsäkatoasetusta varten perustetun tietojärjestelmänsä keskeneräisyyden, mistä voisi aiheutua kaupankäynnin häiriöitä niiden tuotteiden osalta, jotka ovat asetuksen piirissä. Lykkäyksen lisäksi komissaari on kertonut, että asetukseen liittyviä haasteita ei välttämättä voida korjata pelkän lykkäyksen avulla.

Tällä hetkellä odotetaan komission virallista esitystä asetusmuutosehdotuksesta, jonka jälkeen on mahdollista arvioida sen sisältöä tarkemmin. Sen jälkeen neuvosto ja Euroopan parlamentti muodostavat kantansa ehdotukseen ja lopuksi asia viimeistellään vielä tarpeen mukaan neuvoston ja parlamentin kolmikantaneuvotteluissa.

Ehdotuksella on vaikutusta myös kansalliseen toimeenpanoon. EU:n metsäkatoasetuksen kansallista täytäntöönpanoa koskeva hallituksen esitys (HE 77/2025 vp) annettiin eduskunnalle 28.8.2025. Asetuksen soveltamisen lykkääminen siirtäisi myös kansallisen metsäkatolain voimaantuloa, sillä kansallisen lainsäädännön olisi tarkoitus tulla voimaan saman aikaisesti asetuksen soveltamisen alkamisen kanssa. Mikäli lykkäämisen lisäksi tulisi muitakin asetusmuutoksia, tulisi ne ottaa kansallisessa lainsäädännössä huomioon siltä osin kuin ne siihen vaikuttavat. Kansallisen lainsäädännön kannalta on näin ollen tärkeää seurata tilannetta EU-tasolla, jotta mahdolliset muutokset voidaan ottaa huomioon kansallisessa käsittelyssä. Mahdollisessa lykkäystilanteessa on syytä ottaa huomioon myös EU:n ympäristörikosdirektiiviä (EU) 2024/1203 koskevan kansallisen lainsäädännön valmistelun aikataulu, koska siinä yhteydessä vuonna 2026 olisi tulossa muutoksia myös ehdotettuun metsäkatolakiin.